

Translatørforeningen

Til Sundhedsudvalget

Tolkeudvalget under Translatørforeningen ønsker at illustrere nødvendigheden af, at der tages skridt til en lovregulering af tolke og tolkning i Danmark.

Baggrund:

Tolkning er det eneste erhverv i Danmark uden en certificeringsordning.

Tolkeudvalget tog derfor initiativ til en høring i marts 2012 med overskriften: "Hvordan får Danmark kvalificerede tolke?" På høringen påpegede flere sundhedsfaglige personer, at der i høj grad er brug for bedre tolke i sundhedssektoren.

Statsminister Helle Thorning-Schmidt sagde i sin åbningstale den 4. oktober 2011, at "den frie og lige adgang til sundhed er velfærdssamfundets kronjuvel". På Folkemødet på Bornholm 2012 blev dette fremhævet af sundhedsminister Astrid Kragh som en af de væsentligste grundsten i fremtidens sundhedsvæsen. Kommunikation er et væsentligt middel til at sikre, at alle samfundsborgere har en sådan fri og lige adgang.

Læger, sygeplejersker og andet sundhedspersonale anvender tolke hver eneste dag for at kunne kommunikere med ikke-dansktalende patienter, men de har ingen sikkerhed for, at tolkene udfører deres arbejde korrekt og opfylder de mest basale kvalifikationskrav:

- beherskelse af de sprog, der tolkes til og fra
- kendskab til den specifikke fagterminologi
- kendskab til tolkning, dvs. tolkeadfærd, tolkeetik og tolkestrategier

90-95 % af tolkene er ikke testet i tolkning og har ikke dokumenterede kompetencer i sprog og/eller tolkning. I dag er der ingen uddannelsesmuligheder for tolke i Danmark ud over translatøruddannelsen.

Konsekvenser:

- Ressourcepild: Offentlige midler anvendes uden kontrol af, hvad man får for pengene.
- Tidsspild: Langvarige, gentagne eller forkerte behandlinger, når tolkningen ikke fungerer.
- Patientsikkerheden i fare: Tolkenes manglende viden om sundhedsfaglige forhold og relevant fagterminologi kan påvirke udfaldet af en behandling.

Løsning:

- Certificeringsordning for tolke med krav til kompetencer.
- National og offentlig tilgængelig tolkeliste.

Perspektivering:

Mange behandlingsforløb ville kunne effektiviseres, hvis der ikke var sprogbarrierer. Udenlandske undersøgelser dokumenterer, at der vil kunne opnås betydelige besparelser, hvis patienter får kvalificeret tolkebistand.

Ovennævnte problematik gør sig også gældende på rets- og socialområdet. Derfor er en samlet indsats tilrådelig.

Bente Jacobsen
ph.d., lektor Aarhus Universitet
Tolk og translatør i engelsk

Anette Nørgaard Jappe
Tolk og translatør i engelsk

Carina Graversen
Tolk og translatør i italiensk